

Татар милләте гражданнары яшәгән һәр торак пунктта диярлек мәчет тозелгән. Моселман горейф-гадәтләре буенча, дин әнеле коненә биш тапкыр мәчеткә йорергә тиеш. Әйтик, күрше авылга йорн авыр, шуна да үзләрендә мәчетне сафка бастырылган. Ельники районы Чурино авылындагы мәчет 1993 елда янадан тозелгән. Ботен донья белән торгызылган. Изге эшкә кем күпме иганә итә алганына акча биргән.

Санкт-Петербургта яшәвче байлар, Мәскәүдә яшәвчеләр саллы суммаларны корбан иткән. Ул вакытта монда дини елаларны имам-хатыйб Шәриф Хәсән улы Кутуев башкарып килгән. Егерме сигез елын Аллага хезмәт итүгә багышлаган дип әйтергә кирәк. Анын турыдан-туры житәкчелеге һәм катнашында мәчет тозелә. Бүген Шәриф Хәсән улы, сәламәтлек торышы буенча, дини эшләрдән читләште.

Агымдагы елнын 2 маенда, Чурино авылы карары белән, Ринат Руфәт улы Кутуев мулла итеп сайланган. Чагыштырмача яшь кеше. Ни очен ана хормәтле хәзрәт булу хормәте күрсәтелә? Без кайбер авыл кешеләреннән сораштык һәм алар барысы да Ринатнын ислам дине мәсьәләләрендә «белемле» булуына тошендек. Ул Коръәнне дә, бу вазифага лаеклы кеше буларак та белә. Торак пунктнын үз мулласы булырга тиеш. Бу модага хормәт түгел, ә кирәк. Әйтик, гаиләдә бәхетсезлек очрагы булган икән, мулла беренче сәгәтләрдә үк мәрхүм буенча дога укырга тиеш. Аннары, кеше тәне күмәргә әзерләнгәч, тагын бер тапкыр дога укыла. Тагын бер мисал, яшьләр гаилә корырга булсалар, ЗАГС-тан тыш, мен еллар элек булган горейф-гадәт тә бар. Никах вакытында мулла билгеле бер йола үткәергә һәм тиешле дога укырга тиеш. Шул вакытта гына алар Аллаһы Тәгаләнен ире һәм хатыны дип танылалар.

Дингә карата без кайбер авыл кешеләре белән сойләштек. Шәриф Ариф улы Тангалычев:

- Мин үземне чын моселман дип саныйм. Мин барлык язмаларны һәм горейф-гадәтләрне үтәргә тырышам. Башкача ярамый. Әти-әниләребез шулай ойрәтте, без моны балаларыбызга да ойрәтәбез.

Равиль Ислям улы Кутуев:

- Минем әти-әнием мина һәрвакыт безнен горейф-гадәтләребезне үтәргә куштылар. Һәр моселман кебек үк, момкин булганча мәчеткә барам, ата-бабаларымнын каберлекләренә йорим. Мин ата-бабаларым белән горурланам.

Хәзерге мулла һәркемне канә-гәтләндерә. Без Ринат Руфәт улы белән очрашып, аны сайлап алу турында сойләштек. Ринат Руфәт улы:

- Әгәр православие динен тотучылар, рухани булганчы, семинарияне тәмамларга тиеш

икән, бу яктан бездә жинелрәк. Ләкин, бу жаваплылык азрак дигән сүз түгел. Мина дин өлкәсендәгә кайбер сорауларда авылдашлар, шулай ук якташым Марат Шехмаметьев ярдәм итте. Бүгөн ул Первомайск шәһәренен бер мәчетендә мулла. Гаиләм шулай ук барлык ислам кануннарын тота. Улларым Ильнур, Ильнар һәм хатыным Равилә – барысы да ураза тоталар, дога кылалар. Без туганнарыбыз һәм якыннарыбызның исән-сау булуларын, Аллаһы Тәгаләдән донъяларыбызда тынычлык булсын һәм хезмәтләребезгә оң рәхмәт белдерсә турында сорап дога кылабыз.

Безне бер катлаулы сорау кызыксындырды һәм без аны бирдек - православие динен тотучыларның билгеле бер урында торле изгеләрнен иконалары эленеп тора, ә бу хәлгә сез ничек җавапсыз?

- Һәр мөселман гаиләсендә Коръән сүрәләре бар. Алар да иконалар ролен башкаралар. Шуннан да билгеле үтәргә кирәк, Чурино авылында үзенчәлекле халык; аралашырга, берәз мактанарга да яраталар. Әгәр дә берәр нәрсә дәрес булмаса, алар турыдан-туры күзгә атып әйтәләр, кеше артында пышылдамаслар. Кайбер кирпич йортлар күзгә ташлангач, урамнар буйлап узарга булдык. Чурино авылы бай, халык кунакчыл. Берничә минут эчендә мул остәл дә куярга мөмкиннәр.

Бүгөнгә тормыш чынбарлыгы бу ерак почмакка да эз калдырды. Кичләрен балаларның янгыравыклы тавышларын ишетеп булмый. Авыл, туры һәм күчмә мәгънәдә, картайды. Пенсияларны гына урамнарда күрергә була. Барча социаль уңайлыklar авылда бар, хәтта сәүдә ноктасы да; кирәк-яракларның барысы да бар. Башка авыллардагы кебек, шырпы яки тоз артынан район үзәгенә барырга кирәкми. Халык үзләре әйткәнчә, «Аллаһа шөкер, бар да әйбәт. Тынычлык булсын иде дә, сәламәтлек бетмәсен иде».

«Ельниковская трибуна» газетасыннан